

VIX – kereskedj a volatilitással

2006-05-31

„...Kezdetben vala a részvény. A népek megvették, az árfolyam emelkedett, és látja az Úr, hogy ez jó. De a befektetők túl mohók lettek, és az Úr kiűzte őket a paradicsomból: megbünteté őket árfolyamzuhanással. De a befektetők fíjjkásabb csoportja – nevezük őket shortosoknak – kitalálta, hogyan lehet a csökkenésen is keresni. Ók is túl mohók lettek, így az Úr ismét megbünteté őket. Kitalálta a 2004-2006-os amerikai piacot, ahol az árfolyamok igazán nem mozdulnak semerre. De a furmányos spekulánsok ismét kicselezték az égi akaratot: kitalálták hogyan lehet az árfolyamok változékonyságán vagy éppen változatlanságán keresni.”

A VIX az S&P 100 index (nagy kapitalizációjú és forgalmú részvények) opcióiba árazott volatilitást méri. Egy igen bonyolult képlet alapján azt vizsgálja, hogy a piac mekkora volatilitásra számít az indexben, és mivel ez az index igen jól árulkodik a teljes piac állapotáról, így általában a részvényekkel kapcsolatos vélekedést is jól tükrözik opciói. Mivel az index opcióival a részvénypiac hivatalos nyitva tartása alatt folyamatosan kereskednek, és piacuk is igen likvid a VIX számítása szinte másodpercről másodpercre is változik. Így ez is egy jól kereskedhető instrumentummá válik. Némi túlzással mondhatjuk, hogy a Nyugalommal – Idegességgel spekulálunk. A legtöbb esetben a széles piac emelkedése váltja ki az előbbit, a csökkenés pedig az utóbbit. A fenti példabeszéd természetesen abban téved, hogy friss találmányról beszélénk: a VIX már 1993 óta létezik.

Az index grafikonjára rápillantva nem éppen trendkövető-barát mozgást látunk, ezért egészen más megközelítést igényel, mint a legtöbb technikai elemzésre alapozott stratégia. A VIX – főleg rövidtávon – egy oldalazó trendben lévő részvény árfolyamára emlékeztet. A „sideways market”, sávos piac, trendnélküli időszak, nevezzük bárhogy, nagyon szép lehetőségeket kínál. Általában túlvetséget/túladoottságot jelző indikátorokkal magas találati arány mellett, jól meg lehet határozni, hogy mikor lett túl magas vagy túl alacsony az árfolyam a sávon belül. De ha szemmel láthatóan is berendezkedik az árfolyam egy sávba, akkor a sáv tetejének környékén érdemes eladni, és az alján vásárolni. Itt számos példát láthatunk a túl magas vagy túl alacsony értékekre piros, illetve kék körrel jelölve mind a VIX-nél, mind a hozzájuk igazított grafikonoknál. Maga a sáv sem túl szűk, az S&P 100-ba árazott félelem vagy bizakodás kismértékű elmozdulása is több százalékot jelent a VIX-ben, de nem ritkák a tíz százalék feletti elmozdulások 1-2 nap alatt.

Mi történik akkor, ha mégis kitör a sávból a VIX? Ebben az esetben, ha valamelyik szélén léptünk pozícióba, a stop távolságától függően kisebb-nagyobb veszteséget vagyunk kénytelenek elszenvedni. Viszont ekkor jönnek az igazán jó lehetőségek. Ahogy elkezdődött a részvénytapi zuhanás, május 12.-én a VIX január óta legmagasabb értékére futott. A 14 feletti szint jelezte, hogy pszichológiai szempontból fontos változás kezdődött meg a piacon. A részvények esésével az index tovább emelkedett és jelezte: mostantól nagyobb elmozdulásokra kell számítani. Ugyanakkor a VIX még az ilyen helyzetekben sem mond le egyik fő tulajdonságáról: arról hogy nem szeret trendszerűen mozogni. Vagyis pár nap után szinte törvényszerűen következik be a reakció egy-egy nagyobb mozgás után. Itt viszont már nem 10-15% mozgás fogható meg a VIX-ben, hanem akár 30-40% is pár nap alatt. Itt is ez történt: május 22.-én, majd 24.-én is bemutatott egy fordulós jelet, amit az indikátorok is megerősítettek. A legszebb az egészben az, hogy magára a VIX-re is léteznek opciók, így put-ok vásárlásával alacsony kockázat mellett lehet a volatilitás – akár pár napos vagy napon belüli – csökkenésére játszani. A put opciókat 1-2 nap késéssel zártam sávosan.

A hosszútávú képet vizsgálva, a havi bontású grafikonon azt láthatjuk, hogy a VIX valószínűleg vissza fog térni a 2000-2003 közötti magas volatilitású időszakához, az álmosabb 2004-2006 közötti időszakához képest. Legalábbis a három éve nem látott nagyságú májusi fehér gyertya erre utal. Így nagyobb elmozdulások, nagyobb profitlehetőségek várják a jó időzítéssel rendelkezőket. Ha mégis visszatérne a sávba akkor sincs gond: a VIX-en így is lehet keresni.

A volatilitással természetesen ennél sokkal többféle módon is lehet kereskedni, például összetett opciós ügyletekkel is akár egyedi részvényben is, de ha „csak” a teljes piac mozgásainak volatilitására szeretnénk spekulálni, a VIX jó szolgálatot tehet.

Faluvégi Balázs (faluvegi@bwm.hu)
Bridge Wealth Management